

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

Факультет управління, економіки та права
(назва факультету)

Кафедра права
(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ ПРОЦЕСИ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ»
(назва навчальної дисципліни)

ОНП «Землеустрій та кадастр»

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

Кваліфікація Доктор філософії

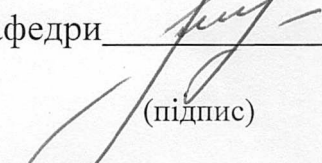
Львів 2023

Робоча програма з навчальної дисципліни
«ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ ПРОЦЕСИ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ» для здобувачів освітньо-
наукового ступеня доктора філософії (PhD)
ОНП «Землеустрій та кадастр» спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

Розробник: д.е.н., проф. Грещук Г.І.

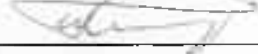
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол від «30» серпня 2023 року №1

Завідувач кафедри _____ Грещук Г.
Г. (підпис) (прізвище та
ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету
землепорядкування та туризму.

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Голова методичної комісії _____ Колодій П.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній ступінь: доктор філософії

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

(шифр і назва)

Характеристика навчальної дисципліни: вибіркова

Кількість кредитів - 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): $40/80 = 50\%$

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає у засвоєнні і набутті слухачами необхідних теоретичних знань та практичних навичок при вивченні землевпорядних процесів в землеустрої з врахуванням нормативно-правового регулювання під час вибору, оформлення, формування земельних ділянок та врегулюванні процесів при передачі у власність та користування враховуючи категорії та розмежування земель.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є засвоєння аспірантами знань і умінь врегулювання землевпорядних процесів з врахуванням нормативно-правового забезпечення в землеустрої при виборі, оформленні, формуванні та передачі земель у власність та користування.

У результаті навчання здобувач ступеня доктора філософії набуде компетентностей.

Інтегральна компетентність:

Здатність ідентифікувати і вирішувати комплексні проблеми професійної та/або інноваційно-дослідницької діяльності, використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, продукувати нові наукові ідеї, проводити самостійні оригінальні дослідження, результати яких мають теоретичну та практичну цінність, здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Загальних:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, критичного аналізу та синтезу інформації, генерування інноваційних ідей і застосування евристичних методів до вирішення складних завдань.

ЗК7. Здатність самонавчатись та самовдосконалюватись у процесі здійснення своєї професійної діяльності.

Фахових:

ФК1. Здатність до критичного осмислення проблем та стратегічних напрямів у професійній дослідницькій діяльності за спеціальністю на засадах міждисциплінарного підходу.

ФК2. Здатність оперувати основними нормативно-правовими актами, довідковими матеріалами, чинними стандартами, технічними умовами, інструкціями та іншими нормативно-розпорядчими документами, фаховим понятійно-категоріальним апаратом та методологічним інструментарієм при проведенні досліджень за спеціальністю.

ФК3. Здатність використовувати методи аналізу, прогнозування, моделювання, планування, проектування, оцінювання наукових та практичних результатів з використанням новітніх спеціалізованих програм та технологій у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструвати знання сутності сфери і рівня професійної діяльності, генезису розвитку наукової думки, сучасних методів проведення досліджень та адаптувати їх для розв'язання конкретних наукових завдань.

ПРН2. Демонструвати здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу, ґрунтовні знання теорії та новітніх технологій зі спеціальності, що охоплюють концептуальні засади розвитку, сформовані вітчизняними й зарубіжними науковими школами, вміння їх застосовувати та генерувати власні наукові ідеї для забезпечення сталого землекористування.

ПРН4. Демонструвати навички застосування сучасних інструментів та технологій пошуку, опрацювання та аналізу необхідної інформації з різних джерел, критично її оцінювати і формувати технічні рішення в суспільному, соціальному, економічному, екологічному контексті, управлінні науковими проектами.

ПРН5. Планувати і виконувати теоретико-прикладні та/або експериментальні дослідження з геодезії, землеустрою, кадастру й дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням сучасного інструментарію.

2. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Поняття, принципи та предмет землевпорядних процесів в земеустрої.

Землевпорядні процеси в земеустрої самостійна навчальна дисципліна. Суб'єкти та об'єкти землевпорядних процесів в земеустрою. Розвиток земельно-правових відносин в Україні на сучасному етапі.

Система та методи правового регулювання земельних відносин у відповідності до чинного законодавства України. Зміст земельних відносин, що регулюються земельним законодавством. Загальноправові та спеціальні методи регулювання земельних відносин.

ТЕМА 2. Правове регулювання набуття прав на земельні ділянки за адміністративними процедурами.

Процесуальний порядок в регулюванні земельних відносин (передача у власність та надання у користування, вилучення (викуп), Поняття відведення земель у власність або користування надання в оренду, купівля-продаж земельних ділянок та реєстрація правовстановлюючих документів на право приватної власності на земельні ділянки. Порядок порушення клопотань і погодження проектів при відведенні земельних ділянок. Порядок підготовки та оформлення матеріалів відведення земель. Відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам та втрат лісогосподарського виробництва. Цивільно-процесуальний порядок захисту земельних прав громадян та організацій.

ТЕМА 3. Процесуальний порядок створення та діяльності фермерського господарства. Загальні положення. Право на створення фермерського господарства. Процесуальний порядок надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Склад земель фермерського господарства, їх приватизація та викуп. Права та обов'язки фермерського господарства та його членів. Державна підтримка фермерських господарств. Майно фермерського господарства. Діяльність фермерського господарства. Припинення діяльності фермерського господарства.

ТЕМА 4. Гарантії прав власності на земельну ділянку. Правовий захист та гарантії прав власності на земельну ділянку. Відповідальність органів виконавчої влади, та органів місцевого самоврядування за порушення права власності на землю. Підстави та процесуальний порядок припинення права власності за землю. Порядок припинення користування земельною ділянкою, яка використовується із порушенням земельного законодавства.

ТЕМА 5. Правове регулювання ринкового обігу земельних ділянок та регулювання плати за землю. Правове забезпечення ринкового обігу прав на земельні ділянки. Юридична основаи ринкового обігу земельних ділянок. Продаж земельних ділянок державної або комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах. Вилучення (викуп) земельних ділянок для суспільних потреб. Поняття плати за землю. Нормативно-правова база для визначення розмірів плати за землю. Порядок визначення розмірів ставок земельного податку. Надходження платежів за землю, їх використання. Пільги щодо плати за землю. Обчислення і строки сплати земельного податку. Відповідальність платників за несвоєчасну сплату земельного податку та орендної плати.

ТЕМА 6. Правовий процес спадкування землі, майна та порядок купівлі-продажу землі. Поняття та значення спадкування і спадкового права. Відкриття спадщини. Спадкування майна і землі за заповітом. Спадкування майна і землі за законом. Порядок реалізації спадкових прав. Загальні положення і правові основи купівлі-продажу землі. Порядок укладання договорів купівлі-продажу земель. Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах.

ТЕМА 7. Процесуальний порядок встановлення і зміни меж адміністративно- територіальних утворень. Нормативно-правові акти щодо формування територій адміністративно- територіальних утворень (сільські, селищні ради, міські ради, адміністративні райони та області). Порядок складання, погодження та затвердження проектів землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративних районів і міст, а також зміни меж сільських рад, меж сіл, селищ. Встановлення і зміна меж районів у містах. Правові основи планування використання земель.

ТЕМА 8. Поняття цивільного, процесуального права та процесуальний порядок розгляду та вирішення земельних спорів.

Суб'єкти, об'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Сторони в цивільному процесі. Участь органів прокуратури в цивільному процесі. Судоустрій в Україні. Засади організації судової влади. Місцеві суди. Апеляційні суди. Касаційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Господарські суди. Верховний суд України. Порухення цивільної (земельної) справи в суді. Регулювання земельних правовідносин у судовому порядку. Види земельних справ, які надходять до судів. Поняття земельного спору. Права і обов'язки сторін при розгляді земельних спорів. Судовий порядок розгляду земельних спорів. Звернення до органів державної виконавчої служби при вирішенні земельних спорів. Практика розглядання земельних справ у суді. Нотаріальний захист земельних прав.

Вимоги до знань та умінь

В результаті вивчення дисципліни здобувачі наукового ступеня PhD повинні:

знати:

- класифікацію, нормативно-правове забезпечення, можливості формування, передачі та впорядкування земельних ділянок для раціонального та ефективного їх використання.

вміти:

- застосовувати законодавчо визначені процесуальні правовідносини та порядок виконання різних видів документацій із землеустрою.

4. Структура навчальної дисципліни

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 2 Семестр 3						Рік підготовки 2 Семестр 3					
Тема 1.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 2.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 3.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 4.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 5.	14	4	4			6	14	4	4			6
Тема 6.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 7.	11	2	2			7	11	2	2			7
Тема 8.	15	4	4			7	15	4	4			7
Іспит	30					30	30					30
Усього годин	120	20	20			80	120	20	20			80

7. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Поняття, принципи та предмет земельпорядних процесів в землеустрої.</u> Земельпорядні процеси в землеустрою самостійна навчальна дисципліна. Суб'єкти та об'єкти земельпорядних процесів в землеустрою. Розвиток земельно-правових відносин в Україні на сучасному етапі. Система та методи правового регулювання земельних відносин у відповідності до чинного законодавства України. Зміст земельних відносин, що регулюються земельним законодавством. Загальноправові та спеціальні методи регулювання земельних відносин.	2
2	<u>Правове регулювання набуття прав на земельні ділянки за адміністративними процедурами</u> Процесуальний порядок в регулюванні земельних відносин (передача у власність та надання у користування, вилучення (випуск), Поняття відведення земель у власність або користування надання в оренду, купівля-продаж земельних ділянок та реєстрація правостановлюючих документів на право приватної власності на земельні ділянки. Порядок порушення клопотань і погодження проектів при відведенні земельних ділянок Порядок підготовки та оформлення матеріалів відведення земель Відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам та втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва Цивільно-процесуальний порядок захисту земельних прав громадян та організацій.	2
3	<u>Процесуальний порядок створення та діяльності фермерського господарства</u> Загальні положення. Право на створення фермерського господарства. Процесуальний порядок надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Склад земель фермерського господарства, їх	2

	приватизація та викуп. Права та обов'язки фермерського господарства та його членів. Державна підтримка фермерських господарств. Майно фермерського господарства. Діяльність фермерського господарства. Припинення діяльності фермерського господарства.	
4	<u>Гарантії прав власності на земельну ділянку.</u> Правовий захист та гарантії прав власності на земельну ділянку. Відповідальність органів виконавчої влади, та органів місцевого самоврядування за порушення права власності на землю. Підстави та процесуальний порядок припинення права власності за землю. Порядок припинення користування земельною ділянкою, яка використовується із порушенням земельного законодавча.	2
5	<u>Правове регулювання ринкового обігу земельних ділянок та регулювання плати за землю.</u> Правове забезпечення ринкового обігу прав на земельні ділянки. Юридична основаи ринкового обігу земельних ділянок. Продаж земельних ділянок державної або комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах. Вилучення (викуп) земельних ділянок для суспільних потреб. Поняття плати за землю. Нормативно-правова база для визначення розмірів плати за землю. Порядок визначення розмірів ставок земельного податку. Надходження платежів за землю, їх використання. Пільги щодо плати за землю. Обчислення і строки сплати земельного податку. Відповідальність платників за несвочасну сплату земельного податку та орендної плати.	4
6	<u>Правовий процес спадкування землі, майна та порядок купівлі-продажу землі</u> Поняття та значення спадкування і спадкового права. Відкриття спадщини. Спадкування майна і землі за заповітом. Спадкування майна і землі за законом. Порядок реалізації спадкових прав. Загальні положення і правові основи купівлі-продажу землі. Порядок укладання договорів купівлі-продажу земель. Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах.	2
7	<u>Процесуальний порядок встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.</u> Нормативно-правові акти щодо формування територій адміністративно- територіальних утворень (сільські, селищні ради, міські ради, адміністративні роботи та області). Порядок складання, погодження та затвердження проектів землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративних районів і міст, а також зміни меж сільських рад, меж сіл, селищ. Встановлення і зміна меж районів у містах. Правові основи планування використання земель.	2
8	<u>Поняття цивільного, процесуального права та процесуальний порядок розгляду та вирішення земельних спорів</u> Суб'єкти, об'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Сторони в цивільному процесі. Участь органів прокуратури в цивільному процесі. Судуострій в Україні. Засади організації судової влади. Місцеві суди. Апеляційні суди. Касаційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Господарські суди. Верховний суд України. Порушення цивільної (земельної) справи в суді. Регулювання земельних правовідносин у судовому порядку. Види земельних справ, які надходять до судів. Поняття земельного спору. Права і обов'язки сторін при розгляді земельних спорів. Судовий порядок розгляду земельних спорів. Звернення до органів державної виконавчої служби при вирішенні земельних спорів. Практика розглядання земельних справ у суді. Нотаріальний захист земельних прав .	4
	Всього	20

6. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття принципи та предмет земельно-правового процесу.	6
2	Тема 2. Правове регулювання набуття прав на земельні ділянки за адміністративними процедурами.	6
3	Тема 3. Процесуальний порядок створення та діяльності фермерського господарства.	6
4	Тема 4. Гарантії прав власності на земельну ділянку.	6
5	Тема 5. Правове регулювання ринкового обігу земельних ділянок та регулювання плати за землю.	6
6	Тема 6. Правовий процес спадкування землі, майна та порядок купівлі-продажу землі.	6
7	Тема 7. Процесуальний порядок встановлення і зміни меж адміністративно- територіальних утворень.	7
8	Тема 8. Поняття цивільного, процесуального права та процесуальний порядок розгляду та вирішення земельних спорів.	7
	Разом	80

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)								Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	6	6	8	6	6	8		

10. Порядок оцінювання результатів навчання

Підсумковий (семестровий) контроль з навчальної дисципліни «Землевпорядні процеси в землеустрої» здійснюється при закінченні семестру і проводиться відповідно до навчального плану у формі іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума оцінки на поточному контролі (до 50 балів) та оцінки відповідей на питання іспитового білету або тестового завдання (до 50 балів).

Іспит відбувається в письмово-усній формі. Можливе проведення іспиту у формі тестування в системі Moodle чи на іншій Інтернет-платформі.

11. Критерії оцінювання знань здобувачів освіти визначені у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до виконання практичних завдань; друковані та електронні варіанти питань до тестів для

поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи аспірантів і виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

Конституція України : Закон України від 28. 06. 1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>

Земельний кодекс України № 2768-III від 25.10.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01. 2003 р. № 436-IV. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. № 742–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>

Про сільськогосподарську дорадчу діяльність : Закон України № 1807-IV від 17.06.2004 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15>

Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 року. Відомості Верховної Ради України, (45), 363.

Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003 р. З подальшими змінами і доповненнями // – Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Додаткова література.

1. Грещук Г. І. Організаційно-економічне та правове забезпечення розвитку землевпорядного механізму сталого сільськогосподарського землекористування: монографія. Київ : ДКС-Центр, 2018. 308 с.

2. Ступень М.Г., Грещук Г.І. Реєстрація земельних ділянок: підручник / та ін.; за заг ред. М.Г. Ступеня. К. : «Агроосвіта», 2014. 359 с.

3. Грещук Г. І. Правове регулювання контролю та юридичної відповідальності у сфері використання та охорони земель в Україні. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Львів, 2019. Вип. 8. С. 63-71.

4. Грещук Г.І., Нестеренко А.О. Юридичні механізми запобігання екологічним правопорушенням в агропромисловій сфері України. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права . Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 34. С. 249–257.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд читального залу Львівського НАУ (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1, Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).